

Sygnatura akt XI C 1773/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 9 lipca 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu XI Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Małecka

Protokolant: Karolina Suder

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 lipca 2015 r. we W.

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w K.

przeciwko P. Ż., M. Ż.

o zapłatę

I. oddała powództwo o zapłatę kwoty 20 395,89 zł wraz z odsetkami;

II. umarza postępowania w zakresie cofniętej części pozwu;

III. oddała wniosek pozwanej zwrot wyegzekwowanego świadczenia;

IV. zasądza od strony powodowej (...) sp. z o.o. w K. na rzecz pozwanej M. Ż. kwotę 2417 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt XI C 1773/14

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym dnia 19 września 2013 r. do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie strona powodowa (...) sp. z o.o. w K. domagała się zasądzenia solidarnie od pozwanych M. Ż. i P. Ż. kwoty 22.762,56 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że na podstawie umowy zawartej z pozwanymi w dniu 4 listopada 2004 r. dostarczała energię elektryczną do lokalu, gdzie prowadzili gospodarstwo domowe. Za dostarczoną energię i usługi dystrybucyjne strona powodowa domagała się: kwoty 7.343,74 zł w oparciu o fakturę VAT numer (...) o terminie płatności określonym na dzień 12 sierpnia 2013 r. oraz kwoty 12.924,04 zł w oparciu o fakturę VAT numer (...), o terminie płatności określonym na dzień 31 grudnia 2012 r., kwoty 473,51 zł w oparciu o fakturę VAT numer (...), o terminie płatności określonym na dzień 31 grudnia 2012 r., kwoty 557,77 zł w oparciu o fakturę VAT numer (...), o terminie płatności określonym na dzień 21 stycznia 2013 r., kwoty 515,92 zł w oparciu o fakturę VAT numer (...), o terminie płatności określonym na dzień 20 lutego 2013 r. oraz kwoty 431,66 zł w oparciu o fakturę VAT numer (...), o terminie płatności określonym na dzień 22 kwietnia 2013 r. Mimo wezwania do dobrowolnego spłacenia wskazanych kwot pozwani nie uiszcili należności wynikających z wymienionych faktur.

Dnia 13 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym prowadzonym pod sygnaturą VI Nc-e 2184798/13. (k. 40)

Zarządzeniem przewodniczącego z dnia 25 lutego 2014 r. przesyłki do pozwanych zostały pozostawione w aktach ze skutkiem doręczenia na dzień 3 grudnia 2013 r. (k. 70 i 8)

Dnia 14 kwietnia 2014 r. wpłynął do sądu sprzeciw pozwanej M. Ż. od nakazu zapłaty wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jego złożenia.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana M. Ż. domagała się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz od strony powodowej kosztów postępowania.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana zarzuciła, że nie zawierała ze stroną powodową umowy, która została wskazana jako źródło dochodzonych roszczeń; umowa ta została zawarta przez pozwanego P. Ż. i dotyczyła lokalu przy ul. (...), który został nabyty przez pozwanego przed zawarciem małżeństwa. Pozwana nabyła lokal do majątku osobistego w dniu 8 listopada 2012 r., kiedy to również między małżonkami została zawarta umowa małżeńska majątkowa wprowadzająca ustrój rozdzielności majątkowej. Nadto M. Ż. wskazała, że od dłuższego czasu pozostaje w faktycznej separacji z mężem, u którego zdiagnozowano chorobę psychiczną.

We wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty (k. 15) pozwana M. Ż. oświadczyła, iż o nakazie zapłaty dowiedziała się w chwili zajęcia jej wynagrodzenia przez komornika sądowego, ponieważ pod adresem przy ul. (...) we W. nie zamieszkuje od 2009 r., a mieszkanie jest wynajmowane. Pozwana wskazała, że w okresie od września 2012 r. do kwietnia 2014 r. mieszkała w użyczonym jej mieszkaniu położonym we W. przy ul. (...).

Zarządzeniem przewodniczącego z dnia 13 czerwca 2014 r. uchylono zarządzenie z dnia 25 lutego 2014 r. o pozostawieniu korespondencji do pozwanej w aktach ze skutkiem doręczenia (k. 23). Nadto stwierdzono skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości (k. 230).

W dniu 13 czerwca 2014 r. zostało również wydane postanowienie o odrzuceniu wniosku pozwanej M. Ż. o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty i przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu i utraty mocy nakazu zapłaty (k. 240).

W piśmie z dnia 28 października 2014 r. (k. 34) strona powodowa cofnęła pozew co do kwoty 2.366,67 zł z uwagi na uiszczenie przez pozwanych kwoty 1.457,60 zł w dniu 27 marca 2014 r. oraz kwoty 272,87 zł w dniu 30 maja 2014 r. W związku z tym strona powodowa podała, że domaga się kwoty 20.395,89 zł wraz z odsetkami:

- od kwoty 10.557,37 zł od dnia 1.01.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 473,51 zł od dnia 1.01.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 557,77 zł od dnia 22.01.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 515,92 zł od dnia 21.02.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 515,92 zł od dnia 21.03.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 431,66 zł od dnia 23.04.2013 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 7.343,74 zł od dnia 13.08.2013 r. do dnia zapłaty,

oraz odsetek od kwoty 1.457,60 zł od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 27 marca 2014 r., odsetek od kwoty 272,87 zł od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 30 maja 2014 r. i odsetek od kwoty 636,20 zł od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 30 maja 2014 r. i kosztów postępowania.

W piśmie przygotowawczym strony powodowej z dnia 13 marca 2015 r. strona powodowa wskazała, że w umowie przewłaszczenia na zabezpieczenie pozwana M. Ż. potwierdziła, że przedmiot umowy – lokal mieszkalny przy ul. (...) we W. został jej wydany, toteż należy przyjąć, że zawarła ona poprzez fizyczne przejęcie nieruchomości i korzystanie z

niej jak właściciel, w tym też korzystanie z dostaw energii elektrycznej per facta concludentia umowę o dostawę i odbiór energii elektrycznej. Nadto strona powodowa podniosła, że pozwana od kwietnia 2013 r. wskazywała, że korzysta z przedmiotowej nieruchomości, co przeczy jej twierdzeniom o niepobieraniu energii elektrycznej w tym mieszkaniu.

Na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2015 r. (k. 135) pełnomocnik strony powodowej zmodyfikował żądanie pozwu w ten sposób, że strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanych solidarnie należności objętych fakturą VAT numer (...) w kwocie 7.343,74 zł, natomiast pozostałych należności – wyłącznie od pozwanego P. Ż..

Pozwany P. Ż. na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2015 r. (k. 135) wskazał, że nie kwestionuje swojej odpowiedzialności za pobraną energię elektryczną co do zasady, lecz zakwestionował wysokość dochodzonych należności z uwagi na pobierania energii elektrycznej na potrzeby jednej osoby, nadto wskazał, że w styczniu 2013 r. w następstwie nieopłacenia rachunków dostawa energii została wstrzymana.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. Ż. i M. Ż. są małżeństwem od 2009 r. i do końca sierpnia 2012 r. zamieszkiwali wspólnie w należącym do majątku osobistego P. Ż. mieszkaniu położonym we W. przy ul. (...).

/bezsporne, a także dowód:

1. odpis księgi wieczystej (...) – k. 64-67/

P. Ż. (jako odbiorca) zawarł w dniu 4 listopada 2004 r. umowę sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług przesyłowych z (...) S.A. we W. (sprzedawcą). Na mocy tej umowy sprzedawca zobowiązał się dostarczać energię elektryczną do lokalu położonego we W. przy ul. (...), dla celów gospodarstwa domowego, wskazując iż jest właścicielem lokalu. Zgodnie z § 5 ust. 4 umowy odczyt wskazań układu pomiarowego sprzedawca miał wykonywać co 4 miesiące. Postanowienie § 6 ust. 4 przewidywało, iż należności wynikające z faktur płatne są do dnia oznaczonego w fakturze, zaś faktury wysyłane będą na adres odbiorcy przy ul. (...) we W.. Jednocześnie zastrzeżono w § 6 ust. 8, iż reklamacja nie zwania odbiorcy od terminowego opłacenia należności za dostarczoną energię elektryczną.

Umowa została zawarta na czas nieokreślony (§ 12 ust. 2), przewidziano przy tym możliwość rozwiązania umowy za 1-miesięcznym wypowiedzeniem.

/dowód: umowa z dnia 4.11.2004 r. – k. 60-63/

W maju 2012 r. w budynku przy ul. (...) we W. demontowano centralny piec gazowy, ogrzewający wszystkie lokale, właściciele poszczególnych mieszkań zainstalowali indywidualne ogrzewanie; w mieszkaniu P. Ż. nie został zainstalowany piec, w okresie jesienno-zimowym mieszkanie ogrzewane było sporadycznie grzejnikami elektrycznymi.

W mieszkaniu zajmowanym przez pozwanych był bojler elektryczny (jeszcze przed demontażem piec centralnego ogrzewania).

/dowód: 1. przesłuchanie pozwanego P. Ż. – k. 137-8,

2. przesłuchanie pozwanej M. Ż. – k.138-9./

W związku z poważnymi problemami w małżeństwie pozwanych M. Ż. wyprowadziła się pod koniec sierpnia 2012 r. z mieszkania przy ul. (...) we W.. Pozwana zamieszkała wraz z córką od początku września 2012 r. w mieszkaniu położonym we W. przy ul. (...), którego współwłaścicielką była jej koleżanka N. M., na podstawie umowy użyczenia zawartej dnia 1 września 2012 r. na okres do dnia 30 kwietnia 2013 r. W mieszkaniu tym mieszkała również druga współwłaścicielka – babcia N. M.. Umowa została przedłużona dnia 1 maja 2013 r. do dnia 30 kwietnia 2014 r. Jesienią 2012 r. M. Ż. okresowo mieszkała wraz z dzieckiem w mieszkaniu koleżanki K. W..

/dowód: 1. umowa użyczenia lokalu mieszkalnego z dnia 12.09.2012 r. – k. 180-19,

2. umowa użyczenia lokalu mieszkalnego z dnia 1.05.2013 r. – k. 190-20,

3. zeznania świadka K. W. – k. 136,

4. zeznania świadka N. M. – k. 137,

5. przesłuchanie pozwanego P. Ż. – k. 137-8,

6. przesłuchanie pozwanej M. Ż. – k.138-9./

Dnia 8 listopada 2012 r. M. Ż. i P. Ż. zawarli w formie aktu notarialnego umowę majątkową małżeńską ustanawiając rozdzielną majątkową.

Również w dniu 8 listopada 2012 r. P. Ż. i M. Ż. zawarli w formie aktu notarialnego umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie. W umowie tej strony wskazał, iż w dniu 30 czerwca 2012 r. została zawarta umowa pożyczki, na mocy której M. Ż. pożyczyła P. Ż. kwotę 50.000 zł, którą pożyczkobiorca miał zwrócić do dnia 31 grudnia 2012 r. wraz z umownymi odsetkami w wysokości 0,02% miesięcznie. W celu terminowego zwrotu tej pożyczki P. Ż. przeniósł na M. Ż. prawo własności nieruchomości lokalowej położonej we W. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą numer (...), na co M. Ż. wyraziła zgodę, oświadczając przy tym, że nabycia dokonuje do majątku osobistego – z uwagi na panujący w jej małżeństwie ustrój rozdzielną majątkową (§ 3 umowy). Jednocześnie M. Ż. zobowiązała się do powrotnego przeniesienia własności nieruchomości 7 dni roboczych, liczonych od dnia zwrotu pożyczki (§ 5 umowy).

Nadto P. Ż. oświadczył, że wydanie nieruchomości nastąpiło przed sporządzeniem aktu notarialnego, co potwierdziła M. Ż. (§ 4 umowy). Strony umowy nie wniosły o umieszczenie tego zapisu w umowie – została zaproponowana przez notariusza sporządzającego umowę.

Strony umowy przyjmowały, iż osobą uprawnioną do decydowania o mieszkaniu jest M. Ż..

/dowód: 1. akt notarialny z dnia 8.11.2012 r. Rep. A nr 25935/2012 – k. 14,

2. akt notarialny z dnia 8.11.2012 r. Rep. A nr 25938/2012 – k. 110-13,

3. przesłuchanie pozwanego P. Ż. – k. 137-8,

4. przesłuchanie pozwanej M. Ż. – k.138-9./

Dnia 8 listopada 2012 r. została wystawiona faktura VAT numer (...) stanowiąca rachunek za okres od dnia 20 kwietnia 2012 r. od dnia 1 listopada 2012 r. w kwocie 13.923,42 zł, stanowiącą różnicę między należnością za ten okres w kwocie 15.455,27 zł a wpłatami należności prognozowanych (objętych wcześniejszą fakturą VAT numer (...)) w wysokości 1.269,91 zł i nadpłatą w kwocie 262,24 zł.

Nadto faktura VAT numer (...) zawierała również prognozę należności za okres od dnia 1 listopada 2012 r. do dnia 31 marca 2013 r.: w okresie do dnia 31 grudnia 2012 r. na kwotę 473,51 zł, do dnia 21 stycznia 2013 r. na kwotę 557,77 zł, do dnia 20 lutego 2013 r. na kwotę 515,92 zł, do dnia 20 marca 2013 r. na kwotę 515,92 zł oraz do dnia 22 kwietnia 2013 r. na kwotę 431,66 zł.

/dowód: faktura VAT numer (...) – k. 90-93/

Dnia 27 lipca 2013 r. została wystawiona faktura VAT numer (...) stanowiąca rachunek za okres od dnia 1 listopada 2012 r. do dnia 17 kwietnia 2013 r. na kwotę 7.343,74 zł, stanowiącą różnicę między należnością za wskazany okres

a kwotę 2.494,78 zł będącą kwotą prognozy z faktury numer (...). Faktura nie zawierała wskazania należności prognozowych.

/dowód: faktura VAT numer (...) – k. 101-103/

W styczniu 2013 r. nastąpiło wstrzymanie dostawy energii elektrycznej do mieszkania położonego we W. przy ul. (...); wówczas P. Ż. wyprowadził się z zajmowanego lokalu.

/dowód: 1. przesłuchanie pozwanego P. Ż. – k. 137-8,

2. przesłuchanie pozwanej M. Ż. – k.138-9./

M. Ż. złożyła w dniu 22 kwietnia 2013 r. wniosek o zawarcie umowy o dostawę energii elektrycznej w systemie przedpłaconym (pre-paid). Jednocześnie w dniu 25 kwietnia 2013 r. pozwana oświadczyła, iż od ponad miesiąca nie jest w stanie skontaktować się z mężem P. Ż. oraz nie ma wiedzy, gdzie on przebywa.

Umowa między M. Ż. a (...) sp. z o.o. w K. została zawarta w sierpniu 2013 r.

/dowód: 1. wniosek o zawarcie umowy – k. 70-73,

2. oświadczenie z dnia 25.04.2013 r. – k. 74,

3. przesłuchanie pozwanej M. Ż. – k.138-9./

Pismem z dnia 30 lipca 2013 r. P. Ż. i M. Ż. zostali wezwani do zapłaty zaległości w wysokości 15.418,82 zł, a pismem z dnia 13 sierpnia 2013 r. – do zapłaty kwoty 7.343,74 zł.

/dowód: pisma z dnia 30.07.2013 r. – k. 75-80,

pisma z dnia 13.08.2013 r. – k. 81-89/

M. Ż. wynajęła należące do niej mieszkanie położone we W. przy ul. (...) na podstawie umowy zawartej dnia 31 lipca 2013 r. na czas nieokreślony.

M. Ż. jest zameldowana w tym lokalu.

/dowód: 1. umowa najmu z dnia 31.07.2013 r. – k. 200-21,

2. informacja UM W. z dnia 6.08.2013 r. – k. 69/

(...) sp. z o.o. (działająca wcześniej pod nazwą (...) sp. z o.o.) jest następcą prawnym (...) sp. z o.o.

/dowód: 1. ogłoszenie w (...) – k. 45-47,

2. odpis KRS numer (...) – k. 49-58,

3. postanowienie z dnia 3.01.2011 r. – k. 59./

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo (w zakresie nieobjętym cofnięciem pozwu) strony powodowej (...) sp. z o.o. w K. przeciwko pozwanym M. Ż. i P. Ż. nie zasługiwało na uwzględnienie – wobec pozwanej z zasady, z powodu braku istnienia stosunku obligacyjnego (umownego lub mającego źródło w czynie niedozwolonym lub innym zdarzeniu prawnym) lub innego stosunku prawnego między stroną powodową a pozwaną, wobec pozwanego – z powodu niewykazania wysokości roszczenia wobec kwestionowania wysokości zużycia energii i naliczonych opłat przez pozwanego.

odnośnie żądania strony powodowej wobec pozwanej M. Ż.

Pozwana M. Ż. nie była stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług przesyłowych zawartej dnia 4 listopada 2004 r. Umowa ta dotyczyła nieruchomości należącej wówczas wyłącznie do P. Ż. i została zawarta jeszcze przed zawarciem przez pozwanych związku małżeńskiego (z informacji zwartych w umowie majątkowej małżeńskiej wynika, że pozwani pozostają w związku małżeńskim od 2009 r. – k. 14). Nie przystąpiła ona również do tej umowy później.

Brak jest również podstaw do przyjęcia, że poprzez zamieszkanie w lokalu położonym przy ul. (...) we W. czy poprzez nabycie własności tego lokalu na skutek zawarcia umowy o przewłaszczenie na zabezpieczenie pozwana zawarła ze stroną powodową umowę o dostawę i sprzedaż energii elektrycznej.

Strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanej wynagrodzenia za dostarczoną energię elektryczną za okres od nabycia własności lokalu przy ul. (...) we W. w następstwie zawarcia między pozwanymi umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie. (...) sp. z o.o. w K. wskazywała w toku procesu, iż nabycie nieruchomości, połączone w objęciem jej w posiadanie stanowią okoliczności uzasadniające przyjęcie, iż doszło do złożenia przez pozwaną oświadczenia woli per facta concludentia o zawarciu umowy o dostawę i sprzedaż energii elektrycznej. Sąd Rejonowy nie podziela tego stanowiska. Samo przysługiwanie jakiemuś podmiotowi prawa własności nieruchomości mieszkalnej nie może być utożsamiane z dążeniem do zawarcia umowy o dostawę energii elektrycznej. Właściciel nie musi być bowiem użytkownikiem nieruchomości i może nie być zainteresowany dostawą mediów. Taka sytuacja ma miejsce między innymi przy najmie lokali komunalnych, których właścicielem jest gmina, lecz to najemcy zawierają umowy z dostawcami mediów i niezasadnym byłoby obciążanie właściciela nieruchomości odpowiedzialnością finansową np. za energię elektryczną zużytą przez lokatorów.

Dokumenty w postaci umów użyczenia z dnia 1 września 2012 r. i z dnia 1 maja 2013 r., zeznania świadków K. W. i N. M., jak i przesłuchanie pozwanych stały się jednocześnie podstawą do przyjęcia, iż pozwana M. Ż. nie zamieszkiwała od końca sierpnia 2012 r. w należącym do P. Ż. mieszkaniu położonym we W. przy ul. (...). Zeznania świadków i stron oraz przedstawione dokumenty wzajemnie się uzupełniały, nie było między nimi sprzeczności a strona powodowa nie zaoferowała dowodów, które podważyłyby wersję przedstawioną przez pozwaną.

W okresie od dnia zawarcia umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie do kwietnia 2013 r., a więc już po wyprowadzeniu się P. Ż. (co miało miejsce w styczniu 2013 r., po wstrzymaniu dostawy energii elektrycznej do lokalu) pozwana nie korzystała z lokalu, mimo, iż była jego właścicielką a lokal został jej wydany, zgodnie z zapisem w umowie przewłaszczenia na zabezpieczenie.

Należy jednak w tym miejscu wskazać, że wydanie (a więc przeniesienie posiadania) może mieć też formę, o której mowa w art. 349 k.c. Przywołany przepis stanowi, iż przeniesienie posiadania samoistnego może nastąpić także w ten sposób, że dotychczasowy posiadacz samoistny zachowa rzecz w swoim władaniu jako posiadacz zależny albo jako dzierżyciel na podstawie stosunku prawnego, który strony jednocześnie ustalą. Z zeznań pozwanych wynika, iż wraz z zawarciem umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie uzgodnili oni, iż P. Ż. będzie korzystał z lokalu będącego przedmiotem tej umowy jako użytkownik i ponosił koszty związane z zamieszkiwaniem. Przeniesienie władania nie wiązało się więc w tym przypadku z faktycznym korzystaniem przez pozwaną z nieruchomości, której prawo własności nabyła.

Podkreślić trzeba przy tym, że zachowanie M. Ż. polegające na nabyciu prawa własności nieruchomości w oparciu o umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie nie powinno być jednocześnie utożsamiane z chęcią zawarcia (czy przystąpienia) umowy o dostawę energii elektrycznej. Niezasadne jest bowiem w okolicznościach niniejszej sprawy łącznie dążenie do nabycia własności nieruchomości z zamiarem stania się stroną wszelkich stosunków obligacyjnych wiążących się z korzystaniem z tej nieruchomości.

Strona powodowa podnosiła, iż pozwana zawarła z nią umowę w drodze faktów dorozumianych, a więc, że poprzez fakt nabycia własności nieruchomości przejawiała dążenie do zawarcia umowy ze stroną powodową. Ze stanowiskiem takim nie można się zgodzić.

Należy mieć na uwadze, że oświadczenie woli jest aktem skierowanym do innych osób, który konstituuje pewną zmianę w stosunkach prawnych i w myśl art. 60 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych wola osoby dokonywającej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, co oznacza, że oświadczenie woli może być złożone przez każde zachowanie się ujawniające wolę w sposób dostateczny (jeżeli ustawa nie przewiduje dalej idących wymagań).

Ustalenie, czy konkretne zachowanie danej osoby ma walor dorozumianego oświadczenia woli oraz jaka jest jego treść, wymaga każdorazowo uwzględnienia informacji pochodzących z bezpośredniego kontekstu, w jakim miało ono miejsce. Artykuł 60 k.c. pozwala uznać czyjeś zachowanie za oświadczenie woli tylko wówczas, gdy wyraża ono wolę dokonania czynności prawnej w sposób dostateczny. Zamiaru stron dokonania czynności prawnej nie można domniemywać, musi on być dostatecznie uzewnętrzniony (wyrok SN z dnia 10 marca 2004 r., sygn. IV CK 95/03).

Rozpatrywany układ sytuacyjny, to jest zawarcie umowy o przewłaszczenie na zabezpieczenie i oświadczenie o wydaniu nieruchomości nie tworzy kontekstu do stwierdzenia, iż takie zachowanie pozwanej ujawnia jej wolę wstąpienia w stosunek obligacyjny ze stroną powodową, w szczególności że celem umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie – w odróżnieniu od innych umów przenoszących własność (sprzedaż, darowizna) jest zabezpieczenie wierzytelności, nie zaś trwałe nabycie prawa w celu korzystania z przedmiotu własności; nadto pozwana bezpośrednio po zawarciu umowy z dnia 8 listopada 2012 r. nie korzystała z nabytej nieruchomości a objęła ją w posiadanie dopiero w kwietniu 2013 r., kiedy pozwany już tam nie zamieszkiwał.

W tym miejscu należy zauważyć, że należności objęte fakturą VAT numer (...) dotyczą zużycia w okresie od dnia 1 listopada 2012 r. do dnia 17 kwietnia 2013 r., choć dostawa energii elektrycznej została wstrzymana w styczniu 2013 r. z powodu zaległości w płatnościach.

W myśl art. 7 ust. 2 ustawy prawo energetyczne umowa o przyłączenie do sieci powinna zawierać co najmniej postanowienia określające: termin realizacji przyłączenia, wysokość opłaty za przyłączenie, miejsce rozgraniczenia własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i instalacji podmiotu przyłączanego, zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia, wymagania dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów, warunki udostępnienia przedsiębiorstwu energetycznemu nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia, przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie której nastąpi dostarczanie paliw gazowych lub energii, ilości paliw gazowych lub energii przewidzianych do odbioru, moc przyłączeniową, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie, oraz okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie można uznać, by doszło do zawarcia umów między stronami przez fakty dokonane. Wprawdzie przywołana ustawa Prawo energetyczne nie wymaga szczególnej (pisemnej) formy zawarcia umowy, ale brak jest podstaw do przyjęcia, że działania pozwanej można uznać za złożenie oświadczenia woli obejmującego nawiązanie stosunku zobowiązaniowego z ze stroną powodową, którego treścią byłoby dostarczanie M. Ź. energii elektrycznej.

Należy więc uznać, że pozwana nie była odbiorcą w rozumieniu Prawa energetycznego. Zgodnie bowiem z definicją zawartą w art. 3 ust. 13 ustawy Prawo energetyczne odbiorcą jest każdy, kto otrzymuje lub pobiera paliwa lub energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym, przy czym przepis art. 3 ust. 13a precyzuje, że odbiorcą końcowym jest odbiorca dokonujący zakupu paliw lub energii na własny użytek a art 3 ust. 13b, że odbiorcą paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym jest taki odbiorca końcowy, który dokonujące zakupu paliw gazowych lub energii elektrycznej wyłącznie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym.

Wobec obowiązywania umowy zawartej z P. Ż. nie można również – jako podstawy odpowiedzialności finansowej pozwanej wobec strony powodowej – wskazywać unormowań regulujących bezumowne pobieranie energii.

Kwestia uprawnień strony powodowej do pobierania opłat za nielegalnie pobrane paliwo wynika z treści przepisu art. 57 ustawy Prawo energetyczne (Dz. U. z 1997 r. nr 54, poz. 348 z poz. zm.), który stanowi, iż w razie nielegalnego poboru paliw przedsiębiorstwo energetyczne pobiera opłaty za nielegalnie pobrane paliwo w wysokości określonej w taryfach lub dochodzi odszkodowania na zasadach ogólnych. Jako nielegalny pobór paliwa ustawa w art. 3 pkt 18 definiuje pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

Z tych względów sąd oddalił powództwo przeciwko pozwanej.

odnośnie żądania strony powodowej wobec pozwanego P. Ż.

Na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2015 r. pozwany P. Ż. potwierdzając fakt związania go umową o dostawę energii elektrycznej ze stroną powodową, lecz jednocześnie zakwestionował wysokość dochodzonej przez stronę należności.

Sąd miał na uwadze, że w dniu 8 listopada 2012 r. została wystawiona faktura VAT numer (...) (k. 90-93), która obejmowała płatności za okres od dnia 20 kwietnia 2012 r. od dnia 1 listopada 2012 r. w kwocie 15.455,25 zł, która po pomniejszeniu o wpłacone należności prognozowane w kwocie 1.269,91 zł i nadpłatę w wysokości 262,24 zł pozostała do zapłaty w wysokości 13.923,42 zł.

Pozwany podnosił, że w początkach okresu rozliczeniowego miał nadpłatę, co zostało potwierdzone w treści faktury z dnia 8 listopada 2012 r.

Natomiast w dniu 27 lipca 2013 r. została wystawiona faktura VAT numer (...) (k. 101-103), zawierająca rozliczenie za okres od dnia 1 listopada 2012 r. do dnia 17 kwietnia 2013 r. na kwotę 9.838,52 zł (która pomniejszona o kwotę prognozy z faktury numer (...) w wysokości 2.494,78 opiewała ostatecznie na kwotę 7.343,74 zł). Należy mieć przy tym na względzie, że faktura ta faktycznie obejmowała okres 3 miesięcy (listopad i grudzień 2012 r. oraz styczeń 2013 r.), ponieważ w styczniu 2013 r. dostawa energii elektrycznej do mieszkania położonego we W. przy ul. (...) została wstrzymana.

Sąd miał na uwadze, że faktura (...) numer (...) obejmuje płatności za okres ponad 6 miesięcy, lecz żądana kwota jest znaczna (ponad 2.400 zł miesięcznie), zaś faktura VAT numer (...) za okres 3 miesięcy (ponad 3.200 zł miesięcznie), co może budzić wątpliwości co do prawidłowości dokonanych pomiarów lub zastosowanych stawek.

Wskazać należy, iż strona powodowa nie przedstawiła cennika obowiązującego dla taryfy przypisanej pozwanemu w rozpatrywanym okresie, ani też nie wykazała, że pomiary skutkowały faktycznie dokonaniem odczytów jak wskazane w fakturach VAT, szczególnie, iż jak wynika z adnotacji na fakturach, niektóre z pomiarów były pomiarami systemowymi (oznaczone literą „s”), czyli prognozowanymi przez program komputerowy, nie zaś rzeczywistymi.

Sąd Rejonowy miał przy tym na uwadze, iż pozwani wskazali, że w maju 2012 r. w budynku, w którym zlokalizowane było mieszkanie należące do pozwanego, zdemontowano piec centralnego ogrzewania, a pozwany w zimniejszych okresach dogrzewał mieszkanie korzystając z grzejników elektrycznych. Jednocześnie pozwani wskazali, że już wcześniej korzystali z bojlera elektrycznego, więc w zakresie podgrzewania wody nie nastąpiła zmiana. Mając jednak na uwadze okoliczność, iż pierwsza z dochodzonych faktur obejmuje w większości miesiące wiosenne, letnie i wczesnojesienne (wrzesień, październik), sąd podziela wątpliwości pozwanego co do poprawności naliczenia obciążeń z tytułu poboru energii. Sąd również uwzględnił fakt, iż pozwany korzystał z ogrzewania elektrycznego w miesiącach późnojesiennych i zimowych, lecz miał na względzie, iż korzystanie przez P. Ż. z mieszkania miało miejsce tylko do stycznia 2013 r. oraz że w okresie jesienno-zimowym pozwany mieszkał sam (po wyprowadzeniu się żony i córki w sierpniu 2012 r.), a pozwana wskazywała, że w czasie jej wizyt w tym mieszkaniu miała wrażenie, że było w nim zimno.

Sąd uznał więc, że żądania strony powodowej skierowane przeciwko pozwanemu należy ocenić jako nieuzasadnione, ponieważ nie udźwignęła ona ciężaru udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. Podkreślić bowiem trzeba, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (wyrok SN z dnia 22 listopada 2001 r., sygn. PKN 660/00, publ. Wokanda 2002/7-8/44). Zgodnie z art. 232 k.p.c. obowiązek wskazania dowodów obciąża przede wszystkim strony, a w myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że ten, kto powołuje się na przysługujące mu prawo, występując z żądaniem obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające te żądania. Chodzi tu o fakty, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, wykazujące istnienie prawa.

Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontrydiktoryjności sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 r., sygn. I CKU 45/96, publ. OSNC 1997/6-7/76). Dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem a nie obowiązkiem sądu. W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

Podkreślenia też wymaga fakt, że wystawienie faktur VAT przez wierzyciela nie stanowi wystarczającej przesłanki dla stwierdzenia wykonania zobowiązania w zakresie dostawy energii elektrycznej i wysokości należności z tego tytułu. Zaznaczyć przy tym trzeba, że faktura jest dokumentem księgowym, rozliczeniowym, stwierdzającym dokonanie danej operacji gospodarczej, lecz samo wystawienie faktury nie stanowi dowodu zrealizowania świadczenia. Faktura powinna odzwierciedlać rzeczywisty przebieg procesów gospodarczych, lecz przepis art. 19 ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym nie daje podstawy do konstruowania domniemania prawdziwości faktury. Faktura nie ma również waloru dokumentu urzędowego (z uzasadnienia wyroku SN z dnia 7 marca 2002 r. III CRN 41/01, publ. PP 2002/11/63).

Dlatego też sąd i instancji podzielił zarzuty pozwanego zgłoszone na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2015 r. (k. 135) i oddalił powództwo przeciwko P. Ż. w całości.

Marginalnie Sąd Rejonowy miał na uwadze, iż strona powodowa nie wykazała, że jest następcą prawnym pierwotnego kontrahenta pozwanego – (...) S.A. we W. (strony umowy sprzedaży energii elektrycznej z dnia 4 listopada 2004 r. – k. 60-63), lecz jednocześnie nie było sporne między stronami, że dostawy energii elektrycznej do przedmiotowego lokalu dokonywała strona powodowa.

Sąd w punkcie II wyroku umorzył postępowanie w zakresie cofniętej części pozwu w oparciu o przepis art. 203 k.p.c.

Sąd oddalił wniosek pozwanej M. Ż. o zwrot wyegzekwowanego świadczenia w oparciu o nakaz zapłaty wydany w elektronicznym postępowaniu upominawczym, (któremu klauzulę wykonalności nadano, przyjmując doręczenie dokonane pozwanej za prawidłowe) z uwagi na brak podstaw do wydania orzeczenia uwzględniającego takie żądanie w niniejszym postępowaniu.

Zgodnie z przepisem art. 338 § 1 k.p.c. uchylając lub zmieniając wyrok, któremu nadany został rygor natychmiastowej wykonalności, sąd na wniosek pozwanego orzeka w orzeczeniu kończącym postępowanie o zwrocie spełnionego lub wyegzekwowanego świadczenia lub o przywróceniu poprzedniego stanu.

Natomiast w myśl art. 415 k.p.c. w sprawach przeprowadzonych na skutek wznowienia postępowania uchylając lub zmieniając wyrok, sąd na wniosek skarżącego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie orzeka o zwrocie spełnionego lub wyegzekwowanego świadczenia lub o przywróceniu stanu poprzedniego.

Lecz w niniejszym postępowaniu nie został wydany wyrok zaopatrzony w rygor natychmiastowej wykonalności, ani nie było prowadzone postępowanie na skutek wznowienia postępowania, a stosowanie ogólnych przepisów o procesie w innym postępowaniu dopuszczalne jest przez analogię wtedy, kiedy dana materia nie podlega odrębnej regulacji, więc stosowanie per analogiam art. 338 k.p.c. i art. 415 k.p.c. nie ma uzasadnienia. (wyrok SN z dnia 10.06.2005 r., sygn. II CK 712/04)

Orzeczenie o kosztach w punkcie IV wyroku oparto o przepis art. 98 k.p.c., kształtującym zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Zgodnie z tym przepisem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowej obrony. W niniejszym postępowaniu pozwana M. Ż. poniosła koszty zastępstwa pełnomocnika w kwocie 2.400 zł oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł; obowiązkiem zwrotu tych kosztów na rzecz pozwanej sąd obciążył stronę powodową jako przegrywającą w tym postępowaniu.